

ΡΗΤΟΡΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ   ΓΟΡΓΙΑΣ

Για μαθητές/τριες της Α', Β' και Γ' Λυκείου

«Ο λόγος είναι ένας μεγάλος δυνάστης που, ενώ έχει το πιο μικρό και αφανές σώμα, επιτελεί τα έργα τα πιο θεϊκά, γιατί μπορεί και τον φόβο να σταματήσει και τη λύπη να διώξει και χαρά να προκαλέσει και τον οίκτο να αυξήσει».

Γοργίας, *Ελένης Εγκώμιον*, 8
Μτφρ.: Ν.Μ. Σκουτερόπουλος

Αυτή τη δύναμη του λόγου, η οποία είχε περιθωριοποιηθεί στο σύγχρονο σχολείο, την κατάκτηση της ρητορικής δεξιότητας επιχειρούμε να εντάξουμε στον σχολικό χώρο.

Βασικό μας εργαλείο είναι ο προφορικός λόγος. Στόχος είναι η ευχέρεια και ετοιμότητα στον προφορικό λόγο ενώπιον ακροατηρίου, με λίγα λόγια στον δημόσιο λόγο. Εξυπακούεται, βέβαια, ότι η αποτελεσματική χρήση του προφορικού λόγου οδηγεί και στην ανάλογη του γραπτού.

Στον όμιλο *Γοργίας*, λοιπόν, καλλιεργείται ο προφορικός λόγος (ως ομιλία-αντιπαράθεση-συζήτηση) παράλληλα με τη δημιουργική σκέψη. Έτσι, οι μαθητές εξοικειώνονται με και εξασκούνται:

1. στα ρητορικά αγωνίσματα, μαθαίνοντας τις τεχνικές της ρητορικής
2. στην εύρεση της κατάλληλης για το κάθε θέμα επιχειρηματολογίας
3. στη σύνθεση ενός λόγου προφορικού, ικανού να πείσει αλλά και να διατηρήσει αδιάπτωτο το ενδιαφέρον των ακροατών του, καθώς επίσης και να τους προκαλέσει συναισθήματα και
4. στον τρόπο εκφώνησης αυτού του λόγου ενώπιον ακροατηρίου, μαθαίνοντας πώς να ελέγχουν τη φωνή, τις κινήσεις τους, την πιθανή «αναστάτωση» που συχνά προκαλεί ο δημόσιος λόγος.

Αυτό σημαίνει εκμάθηση και εξοικείωση σε τεχνικές, ενημέρωση σε ζητήματα της επικαιρότητας, κατάλληλη στάση, τήρηση των κανόνων της κόσμιας τεκμηριωμένης συζήτησης και του διαλόγου και όχι της εριστικής.

Οι δραστηριότητες είναι τόσο ατομικές όσο και συλλογικές, και, βέβαια, πάντοτε **προφορικές**. Για παράδειγμα (μερικές):

Απροσχεδιάστος/αυθόρμητος λόγος: πώς μπορεί κάποιος να τοποθετηθεί υπέρ ή κατά χωρίς καμία προετοιμασία σε ένα οποιοδήποτε θέμα;

Αντιπαράθεση (αιτιολογημένη): πώς υποστηρίζει κάποιος ή αντικρούει κάποια θέση;

Εικονική δίκη: στη δραστηριότητα αυτή σχηματίζονται δύο ομάδες που αναλαμβάνουν να υπερασπιστούν ή να κατηγορήσουν είτε μία πρακτική είτε ένα πρόσωπο από θέματα της επικαιρότητας, ενώ οι υπόλοιποι ως ένορκοι-κριτές κρίνουν ποια ομάδα υπερίσχυσε και διατυπώνουν την ετυμηγορία, πάντοτε αιτιολογημένη.

Αφήγηση: πώς αφηγείται κάποιος μια ιστορία είτε πραγματική είτε φανταστική, χωρίς προετοιμασία, ενώ παράλληλα διατηρεί το ενδιαφέρον του ακροατηρίου του;

κ.ά.

Ο ρητορικός όμιλος *Γοργίας* δημιουργήθηκε στο σχολείο (αρχικά ως ομάδα) πριν από τρία χρόνια. Ως όμιλος, έχει ήδη συμμετάσχει δύο φορές (2012, 2013) στους Πανελλήνιους Μαθητικούς αγώνες Επιχειρηματολογίας – Αντιλογίας, που διοργανώνει του Υπουργείο Παιδείας, Διά βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, κάθε χρόνο, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών.

Την πενταμελή ομάδα που εκπροσωπεί το σχολείο στους Αγώνες την επιλέγουν τα ίδια τα μέλη του ομίλου, τα οποία μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να λάβουν μέρος ως ακροατές στις αντιπαραθέσεις των αγώνων, και να εξοικειωθούν ακόμη περισσότερο με τη διαδικασία του ρητορικού αγώνα.

